

INFORMATĪVS ZIŅOJUMS par pieņemto Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmu 2021. – 2027.g. (sagatavoja Kurzemes plānošanas reģiona administrācija 2022.gada 13.jūnijā)

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes sēdes 2022.gada 31.maija lēmumu Nr.05/22 “Par Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2021. – 2027.gadam un vides pārskata apstiprināšanu” ir apstiprināta Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027.gadam (turpmāk tekstā KPR attīstības programma).

Nemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja 2020.gada 14.aprīlī pieņemto lēmumu Nr. 4-02/21 par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu KPR attīstības programmai, tika sagatavots vides pārskats. KPR attīstības programmas vides pārskatu izstrādāja Kurzemes plānošanas reģiona administrācija.

Informatīvais ziņojums par pieņemto KPR attīstības programmu ir sagatavots atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2022.gada 15.martā sniegtajā atzinumā Nr. 4-03/5/2022 iekļautajām rekomendācijām un 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27. punktam.

23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27. punktā ir norādīts, ka izstrādātājs (šajā gadījumā Kurzemes plānošanas reģiona administrācija), sagatavojot plānošanas dokumentu, pirms tā pieņemšanas ņem vērā vides pārskatu, sniegtos atzinumus, kā arī sabiedriskās apspriešanas rezultātus un 14 dienu laikā pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas sagatavo un ievieto savā tīmekļvietnē informatīvu ziņojumu par pieņemto plānošanas dokumentu, ziņojumā īsi izklāstot:

- kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi;

- kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti;
- pamatojumu, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants;
- ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus.

Kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi un kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti

---

KPR attīstības programmā tika noteikts vidēja termiņa stratēģiskais uzstādījums Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015–2030.gadam (kas tika aktualizēta reizē ar KPR attīstības programmas izstrādi) noteikto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu – vīzijas, stratēģiskā mērķa un ilgtermiņa attīstības prioritāšu īstenošanai.

KPR attīstības programmā tika definētās septiņas vidēja termiņa attīstības prioritātes un viena horizontālā vidēja termiņa prioritāte.

- Dinamiskas zināšanas;
- Izaugsmes ekonomika;
- Zaļā un droša attīstība;
- Ilgtspējīga mobilitāte;
- Pievilcīga dzīves vide;
- Sociālā iekļaušana;
- Kultūras potenciāls;
- Aktīva sabiedrība (horizontālā prioritāte).

Vides pārskatā šīs astoņas prioritātes tika vērtētas vides ietekmes kontekstā, norādot, vai stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma ietvarā ir prognozējama būtiska ietekme uz vidi vai nē, kā arī sniedzot ieteikumus, kam būtu jāpievērš uzmanība tālākā, jau detalizētākā plānošanas procesā. Vides pārskatā tika secināts, ka vismazākā ietekme uz vidi būs vidēja termiņa attīstības prioritātes “Sociālā iekļaušana” īstenošanai, jo tā vērsta uz sociālās uzņēmējdarbības un iekļaujošas vides attīstību.

KPR attīstības programma tika izstrādāta paralēli vides pārskata izstrādei, līdz ar to bija iespējams vides apsvērumus jau savlaicīgi integrēt KPR attīstības programmā (t.i. sniegt rekomendācijas, kas izrietēja stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procesā). Tādējādi vides pārskata nozīme ne tik daudz saistās ar rekomendācijām KPR attīstības programmas izstrādei, bet ierosinājumiem, kas būtu jāņem vērā turpinot teritorijas attīstības plānošanu gan reģiona, gan pašvaldību līmenī.

Publiskā apspriešana KPR attīstības programmai arī noritēja paralēli vides pārskata projekta publiskai apspriešanai, un tās termiņš bija no 2021.gada 10.novembra līdz 2021.gada 10.decembrim. Publiskās apspriešanas laikā par izstrādāto vides pārskatu tika saņemti atzinumi no Dabas aizsardzības pārvaldes, Veselības inspekcijas un Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes. Papildus komentāri tika saņemti no AS “Latvijas valsts meži”. Tā kā visi minēto institūciju atzinumi bija pozitīvi vai arī tikai precizējoši attiecībā uz tekstuālo informāciju, KPR attīstības programmu saistībā ar

institūcijām, kuras sniedza atzinumu par vides pārskatu, nebija nepieciešams papildināt. Attiecībā par vides pārskata projektu neviens iedzīvotāju priekšlikums publiskās apspriešanas laikā netika saņemts.

Attiecībā par KPR attīstības programmu, publiskās apspriešanas laikā tika saņemti 102 komentāri no 10 institūcijām. No visiem priekšlikumiem 86 iebildumi tika ņemti vērā, 6 daļēji ņemti vērā un 3 netika ņemti vērā. Izteiktie priekšlikumi pamatā bija saistīti jautājumos par rezultātiem rādītājiem un reģionāla mēroga projektu idejām, rīcības virzieniem. Attiecībā par vides apsvērumiem, kā galvenie jautājumi publiskās apspriešanas laikā tika minēti ģeotermālā enerģija un vēja parki. Ņemot vērā šos vides jautājumus, KPR attīstības programma tika papildināta.

Pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants

Kā norādīts iepriekš, publiskās apspriešanas laikā izteiktie priekšlikumi pamatā nebija saistīti tieši ar vides apsvērumiem, bet gan jautājumos par rezultātiem rādītājiem un reģionāla mēroga projektu idejām, līdz ar to nebija nepieciešams arī izvērtēt alternatīvas attiecībā uz vides ietekmi.

Atzīmējams arī, ka, tā kā KPR attīstības programmā atbalstāmie pasākumi pamatā netika definēti līdz konkrētu risinājumu līmenim (ņemot vērā reģionālo mērogu), vides pārskatā nebija iespējams sniegt detalizētu tiešu ietekmi uz vidi. Piemēram, rīcības virziena RV 3.4. “Dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana” rīcības R 3.4.4. “Dabas tūrisma piedāvājuma un produktu attīstība” viena no projekta aktivitātēm ir “Dabas taku attīstība, izmantojot daudzveidīgos dabas resursus - purvi, ezeri, upes (5-7 takas)”. Tā kā nav zināms, kurās vietās dabas takas tālākā plānošanas procesā varētu tikt izveidotas, vides pārskatā tika sniegti tikai vispārīgi ieteikumi. Tālākā plānošanas procesā pie konkrētā projekta realizācijas ietekme uz vidi jau vērtējama detalizēti – ņemot vērā konkrēto vietu, plānoto infrastruktūru un tml. Tādējādi arī izriet stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas mērķis un uzdevums - novērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētie attīstības virzieni un risinājumi vides stāvokli varētu ietekmēt (uzlabot, pasliktināt vai saglabāt esošajā stāvoklī, savlaicīgi novēršot negatīvo ietekmi).

Būtiski norādīt, ka jebkurā gadījumā KPR attīstības programmas ieviešanas procesā, izstrādājot konkrētus risinājumus, ir jāievēro vides aizsardzības jomas normatīvo aktu prasības, ja nepieciešams, jāveic sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums, kura ietvaros jāparedz pasākumi iespējamo būtisko ietekmju novēršanai, piemērojot videi draudzīgākos risinājumus.

Ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus

Lai konstatētu KPR attīstības programmas īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, vides pārskatā iepriekš neparedzētu ietekmi uz vidi, kā arī, ja nepieciešams, izdarītu grozījumus KPR attīstības programmā, Kurzemes plānošanas reģiona administrācija, ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par vides pārskatu, veiks KPR attīstības programmas īstenošanas monitoringu.

Monitoringa ziņojumu Kurzemes plānošanas reģiona administrācija vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2027.gadā) izstrādās un iesniegs Vides pārraudzības valsts birojā.

KPR attīstības programmas īstenošanas vides novērtējuma monitoringa ziņojuma sagatavošanā pēc iespējas tiks izmantoti KPR attīstības programmas izstrādes ietvaros definēto vidēja termiņa prioritāšu rīcības virzieniem noteiktie sasniedzamie indikatori. Tā piemēram, vidēja termiņa prioritātes “Zaļa un droša attīstība” rīcības virziena RV 3.4. “Dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana” novērtēšanai noteikti šādi indikatori:

- Atbalstītās rekultivētās zemes platība;
- Apsaimniekoto bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) teritoriju (ietver ES nozīmes zālāju biotopus un putniem nozīmīgus zālājus) īpatsvars (%) no kopējām BVZ platībām Kurzemes plānošanas reģionā;
- Veiktie sabiedrības informēšanas pasākumi par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu.

Kopsavilkums

- KPR attīstības programma tika izstrādāta paralēli vides pārskata izstrādei, līdz ar to vides apsvērumi jau savlaicīgi tika integrēti KPR attīstības programmā (t.i. rekomendācijas, kas izrietēja stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procesā).
- Vides pārskata nozīme ne tik daudz saistās ar rekomendācijām KPR attīstības programmas izstrādei, bet ierosinājumiem, kas būtu jāņem vērā turpinot teritorijas attīstības plānošanu gan reģiona, gan pašvaldību līmenī.
- Kā norādīts iepriekš, publiskās apspriešanas laikā izteiktie priekšlikumi pamatā nebija saistīti tieši ar vides apsvērumiem, bet gan jautājumos par rezultatīviem rādītājiem un reģionāla mēroga projektu idejām, līdz ar to nebija nepieciešams izvērtēt alternatīvas attiecībā uz vides ietekmi.
- Publiskās apspriešanas laikā par izstrādāto vides pārskatu tika saņemti atzinumi no Dabas aizsardzības pārvaldes, Veselības inspekcijas, Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes (papildus komentāri tika saņemti no AS “Latvijas valsts meži”), un, tā kā visi minēto institūciju atzinumi bija pozitīvi vai arī tikai precizējoši attiecībā uz tekstuālo informāciju, KPR attīstības programmu saistībā ar institūcijām, kuras sniedza atzinumu par vides pārskatu, nebija nepieciešams papildināt.